

VB beklagar förseningar

Posten är som bekant inte vad den har varit. Nu ska den sluta sälja frimärken(!), trots att brevhanteringen är en av dess prioriterade kärnverksamheter, och vi i allmänheten ska få hämta våra paket i livsmedelsbutiker och på bensinstationer. Samtidigt passar man på tidigarelägga, det vill säga försäma, brevlådornas tömnings-tider.

Försämringarna har på sistone även drabbat Veckobladet och dess prenumeranter. Trots att tidningen har lämnats in på föreskriven tid på tisdag har den inte nått abonnenterna förrän följande måndag. Tekniskt hade den för övrigt kunnat delas ut redan dagen efter inlämningen, men enligt bestämmelserna ska den billigare B-posten ligga och "mogna" två dagar. Men på fredagen ska tidningen alltså ut i brevlådorna. Det har vi betalat för.

VB beklagar att abonnenterna inte har fått sin tidning i tid, och tänker inte bara beklaga utan också klaga, hos posten.

Nominera till v-fullmäktige!

Nu gäller det vilka som ska representera vänsterpartiet under nästa mandatperiod. Eftersom vi förväntar oss framgång i valet måste listan göras längre än vanligt. Vi måste både finna nya talanger och ta vara på dem med beprövad erfarenhet. Det krävs ett vitt spektrum av personligheter. Nominera allt vad tygen håller!

Nomineringarna lämnas eller rings in till

Monica Blomqvist, 046-137656
Saima Jönsson, 046-130508
Kristina Norborg, 046-306355
Gunnar Stensson, 046-133171
Martin Wolgast, 046-397094

Öppet v-hus på söndag

(Skylt)söndag den 2 december är det öppet hus hos vänsterpartiet på Svartbrödersgatan 3 kl. 12-17. Goda tillfällen att tala politik, bl.a. med riksdagsledamot Karin Svensson Smith, och även någon kommunalpolitiker dyker upp. Polemisera gärna med dem! Lättlöggs serveras och stundtals även någon enkel soppa.

Gång och cykel enligt vänstern

"Cykla inte på trottoaren" lyder texten på en affisch som tagits fram av Tekniska förvaltningen. Det är en uppmaning som alla borde kunna instämma i. Frågan är dock vilken effekt på beteendet en sådan uppmaning har". Så inleds en skrivelse till Tekniska nämnden från Ulf Nymark (v) vars innehåll väsentligen återges här.

En trottoar är långt ifrån alltid en trottoar

Kommunen står inför en svår pedagogisk uppgift när det gäller att försöka att hyfsa trafiken på och omkring gång- och cykelbanor (GC-banor). Saken är ju den, att det tämligen okomplicerade begreppet "trottoar" är ganska problematiskt när det manifesteras i Lunds trafikverklighet. Det som ser ut som trottoar kan i själva verket vara en cykelbana och det som ser ut som en cykelbana är vid noggrannare granskning en gångbana. Den inkonsekventa utformningen av gång- resp. cykelbanor skapar förvirring hos både fotgängare och cyklister. Fotgängare spatserar i godan ro på cykelbanor, och cyklister far fram på trottoarer.

Ett annat, men likartat, pedagogiskt problem är cyklisternas svårighet att förstå vilken färdriktning som gäller på cykelbanorna. Ibland ska cykeltrafiken färdas i båda riktningarna på en cykelbana, ibland gäller enkelriktning.

Konflikter och olycksrisker

Cyklisten förväntar sig inte plötsligt en fotgängare (eller flera) mitt på cykelbanan, fotgängaren är inte beredd på framsusande cyklister. Cyklisten som kör i fel färdriktning på en enkelriktad och ofta smal cykelbana utsätter sig själv och de mötande för uppenbara risker. Irritations- och konfliktmomenten är legio. Och olycksrisken är naturligtvis stor.

När biltrafiken kommer in i bilden ökar riskerna för svåra olyckor dramatiskt. I korsningar och på överfarter tillskansar sig motortrafiken i praktiken företräde, oavsett vad som står skrivet i trafikförfattningarna.

Trafikmiljön styr trafikantbeteendet

Vilka möjligheter finns då för att försöka komma till rätta med problemen? Ett sätt är den traditionella upplysningskampanjen (som den inledningsvis nämnda affischen är ett uttryck för). Ett annat sätt är naturligtvis ökad polisövervakning. Båda dessa möjligheter behövs säkerligen, men de förblir tämligen verkningslösa om inte

den grundläggande faktorn bakom oordningen angräps: en *dålig och inkonsekvent* utformad trafikmiljö. Vi menar att en bra och konsekvent utformad trafikmiljö *skapar bra och hänsynsfulla trafikanter och uppmuntrar till efterlevnad av reglerna*. Uttryckt på ett annat sätt så styr trafikmiljön trafikantbeteendet.

För smalt, för gropigt och för många hinder

Några exempel på dålig trafikmiljö har nämnts ovan. Tyvärr skulle de kunna mångfaldigas men vi nöjer oss med ytterligare två:

1. Generellt gäller att samtliga cykel- och gångbanor är på tok för smala. (Detta gäller även den nya s.k. lundastandarden). Gångtrafikanter förväntas alltsomoftast gå i gåsmarsch. De ska helst inte bära en välfylld kasse eller väska i vardera handen för då tvingas de ta en del av cyklisternas område i anspråk. Cykelbanornas knapert tilltagna bredd omöjliggör många gånger omkörning – och cyklisten frestas "låna" en del av gångbanan. En cyklist med en rejäl packväska på pakethållaren fyller ofta hela den för smala cykelbanans bredd.

2. GC-banorna är ofta guppiga och gropiga och försedda med medvetet byggda framkomlighets- och fartdämpande hinder (i form av onödiga, tvära kurvor och dåligt avfasade kantöverfarter). Trafiklju-sen prioriterar motortrafiken. Detta gör det inte bara frestande för GC-trafikanter att ta genvägar och göra tvära kursändringar, många gånger är trafikanten tvingad till detta för att inte hamna i en akut risksituation.

Trafik- och miljökäl

Det finns sålunda tungt vägande trafiksäkerhetsskäl för att skapa en god trafikmiljö på och omkring GC-banor. Det finns givetvis också miljökäl. För att det verkligen skall vara möjligt att rekrytera nya GC-trafikanter bland bilister måste trafikmiljön förbättras för dessa trafikslag. *Bilister är vara vid en konsekvent, komfortabel och lättorienterad trafikmiljö. Benägenheten att de ska börja cykla eller gå i trafikmiljö som är betydligt sämre än de är vara vid torde vara ringa.*

Alla trafikantgrupper har att tjäna på en god och konsekvent utformad fysisk trafikmiljö i och omkring våra GC-banor. Det ger en grund för en hänsynsfull social trafikmiljö. (Vi skriver medvetet *en grund* – vi tror inte detta är tillräckligt. Det fordras också information och attitydpåverkan som syftar till beteendeförändring. Till detta ämne återkommer vi inom kort i en skrivelse till nämnden).

Minimikrav i en ny policy

Vi menar därför att Tekniska nämnden måste skärpa sin policy för ny- och ombyggnad av GC-banor. Policyn måste innefatta bland annat följande minimikrav:

1. Ge trottoarerna åter till fotgängarna. Det som ser ut som en trottoar ska *också vara* en trottoar.

2. Separera gång- från cykeltrafik med tydliga fysiska avgränsningar i gatan/vägen. (Olika färg och beläggning räcker uppenbarligen inte som åtskillningsmarkering).

3. Cykelbanor skall i all tätortstrafik vara enkelriktade.

4. Gångbanor ska ha en minimibredd som gör det möjligt för två vuxna och ett barn att promenera i bredd (när gångbanan är fri från mötande trafik).

5. Cykelbanor ska ha en minimibredd som möjliggör omkörning (även av fordon med normalbredd last) med bibehållen god vingelmån. (Cykeln är ett instabilt fordon).

6. GC-banor ska byggas utan onödiga omvägar, nivåförändringar och onödiga stopp eller hastighetsdämpande åtgärder.

7. I korsningar med biltrafik ska GC-banor byggas så att hastighetsdämpande åtgärder för biltrafiken läggs in strax innan korsningen – inte enbart i själva korsningen.

8. Övergångsställen och överfarter säkras så att korsande motortrafik begränsas till högst 30 km/h.

Givetvis bör en ny policy beröra fler aspekter av cykel- och gångbanornas utformning. Här har vi endast velat ange några fundamentala utgångspunkter.

Avslutningsvis föreslås nämnden uppmana sin förvaltning att följa allt detta. VB återkommer med rapport.

Aktuella böcker från DAIDALOS

Amartya Sen
Utveckling som frihet
432 s., 340 kr

I boken väver Sen samman ekonomisk-teoretiska och moralfilosofiska resonemang med ett omfattande empiriskt material om ekonomiska förhållanden och människors livsvillkor.

John B. Thompson
Media och moderniteten
352 s., 220 kr

Thompson visar hur medier- nas utveckling har omvandlat samhällslivets rumsliga och tidliga karaktär på ett sätt som gjort att nya former av handling och interaktion inte är längre är knutna till ett gemensamt rum.

Jan Fagius
Hemisfärernas musik
(Ejby förlag) 198 s., 180 kr

Blir man intelligentare av att syssla med och lyssna till Mozarts musik? Den musikaliska förmågans lokalisering i hjärnan är mindre väl utredd än vår språkliga förmåga, men det finns en forskning om hjärnan och musiken vars aktuella resultat boken berättar om.

Terry Eagleton
En essä om kultur
16 s., 150 s.

Senkapitalismens dynamik och "kampen mellan civilisationerna" har fört med sitt ett helt nytt stämningsslag: det kulturella framstår allt mindre som väktare av frihet och individuell autenticitet och allt mer som ett hot mot mänskliga rättigheter och identiteter och som terrorns orsak. Kultursfären uppfattas inte längre som en plats för frigörelse utan som ansvarig för ett tillstånd av utsatthet och oro.

Per Månson (red.)
Det goda livet
250 s., 190 kr

Antologins bidrag spänner från Aristoteles föreställning om det goda till den ekologiska Norrköpingsförorten Navestad. Boken avslutas med en plädering för att vi i stället för att sträva efter *det goda livet* bör försöka nöja oss med "ett ganska gott liv".

De angivna priserna är bokklubbpriser – bokhandelspriserna ligger ca 40 procent högre. Medlem i bokklubben blir man efter kontakt med Daidalos, Box 123 04, 402 43 Göteborg, tel. 031-42 20 45.

Prövningar

Att sluta röka är inte lätt, men det går om man vill, även om det blir ett och annat bakslag. Det är ju lite onaturligt att insupa rök i svalg och lungor, och insikten om det hjälper en att bryta lasten.

Men vad den upplyste medborgaren nu förväntas göra är något annat och värre: man ska sluta äta sill. Man har mätt på östersjöfiskens PCB-halter och de visar sig vara så höga att ål, lax och sill från Östersjön är olämpliga för människoföda. Våra skickliga företrädare i EG, dessa mästerverkare som visserligen sålde ut nästan allt men rådde snuset, har utverkat en nådatid på fem år. Så lång tid har vi alltså på oss att trappa ner.

Med lökringar

Jag äter inte ål så ofta och när det är dags för lax blir det nog norsk odlad. Men sillen är något helt annat. Jag kan klara mig utan den senapsgravade, kräftsillen kan jag stå över och för all del också inkokt sill. Men att äta stekt sill, det som uppåt landet kallas strömmingsflundra, är ett grundläggande behov för den mänskliga naturen och det kommer att bli svårt att leva utan det.

Dock vet jag inte riktigt hur långt förbudet kommer att sträcka sig. Hur klassificeras Öresund? Sill-

stammarna anses ju vara ganska lokala och sådant som förr kallades t.ex. Limhamssill och Kullasill kan kanske erbjuda viss tröst. För tänk bara om det var helt slut med stekt sill. Värst skulle det nog vara att undvara sån där kall stekt sill i ättika, gärna med lökringar. Skulle vi berövas detta? Varför är livet en trasa?

Inflationens härjningar.

För den som växt upp med inflationen som en självklar del av tillvaron har de senaste tio åren erbjudit ett välkommet avbrott. Det är ju t.o.m. så att priser har sänkts, som på varm korv, kanske också genom ökad konkurrens.

Men nu måste jag rapportera om 25-procentiga prishöjningar över ett brett spektrum av varor, prishöjningar som dessutom slår särskilt hårt mot barnfamiljerna. Det handlar om tolvkronorsaffären Tiger vid Botulfsplatsen som för ett sortiment som visat sig ha en särskild attraktionskraft på tioåriga flickor. Alla varor kostade tidigare tolv kronor. Men de har alltså nu höjts till femton, rakt över. Tretton och femtio kunde man gått med på till nöds, men femton! Vet regeringen om det här? Vad säger Riksbanken?

Lästips: Global rättvisa möjlig

Under den optimistiska rubriken "Global rättvisa är möjlig" (Pocky förlag) presenteras två helt olika perspektiv på vad som är rättvisa och vad som är möjligt.

America Vera-Zavala från Ung Vänster och Attac definierar globaliseringsom karaktäriserad av global finansiell integration, storföretagens ökande makt samt de globala institutionernas makt över handeln. Hon argumenterar för en skatt på finansiella transaktioner, skuldavskrivning för fattiga länder och en rättvisare handel. Hon oroas av det minskande demokratiska inflytandet.

Måttligt fri handel

Hon vill inte sätta likhetstecken mellan handel och utveckling och hon påpekar att frihandeln är allt annat än fri. En tredjedel av all handel är internhandel inom multinationella företag, en tredjedel är mellan multinationella och en tredjedel bjuds ut på en fri marknad. Men friheten är ofta enkelriktad. De fattiga länderna i Syd hindras av att sälja sina varor till Europa genom höga tullmurar, speciellt på de varor de har till försäljning: jordbruk och textil. Dessutom ökar tullarna med förädlingsgraden. Det är alltså en utpräglad anti-utvecklingsbi- ståndskonstruktion på tullarna.

Upp och ner

Så vänder man boken upp och ner och kan läsa om den liberala synen på global rättvisa. Här ställs också de flesta ståndpunkterna upp och

ner. Det enda som författarna enas om är EU:s jordbruks- och handelspolitik. Johan Norberg, liberal, knuten till Timbro ser globaliseringen som en frihetlig revolution, som innebär att staten förlorar makten över människorna. Han vill gärna se mer av "politikens maktlöshet".

Norberg hävdar att välståndet ökar med individens och marknadens frihet. Fattigdomen i Afrika beror på stängda marknader, medan öppnade marknader utvecklade välstånd i Singapore, Sydkorea, Taiwan, Thailand, Indonesien och Malaysia.

Logiken i texten haltar när Norberg först beskriver utvecklingen där med stora statsingrepp, hård statlig styrning av ekonomin och dessutom ofta diktatur och ofrihet. Ändå drar hans slutsatsen att det är den grad av frihet som staterna ger sina medborgare som är den viktigaste faktorn för utveckling av välstånd.

Jämför och debattera

För alla som vill kasta sig in i köksbords-, fikarums- eller estrad- debatterna det utmärkt att få så väl vänsterns som liberalernas argument tydliggjorda i en behändig liten bok. Jämförelsen underlättas av speciella sidor som sammanfattar författarnas ståndpunkter om FN, frihandel, EU:s jordbrukspolitik, WTO, finansmarknader, IMF och och Världsbankens skuldavskrivning.

Ann

Besviken Malmöredaktör

Per T Ohlsson, politisk redaktör på Sydsvenskans har en central position som opinionsbildare i Malmötrakten. Eftersom ingen annan gör det försöker vi här i Veckobladet (upplaga cirka 300) kritiskt granska vad han säger. Många avfärdar Ohlsson som en nyliberal, som okritiskt USA-trogen och som en allmän beundrare av starka män (senast Göran Persson) och visst, det ligger mycket i det. Men han har också andra sidor som kan betecknas som progressiva. Det plågsamma är bara att hans argumentation då är lika vulgär och demagogisk.

I söndags handlade om det danska valet. Ohlsson erinrar sig först akvaviten på Öresundsbatarna och sörjer sedan sin myt om det öppna, fria, generösa Danmark. Man blir nog lite förvånad över att en opinionsbildare i hans position kan ha hållit sig med sådana klichéföreställningar. Det är som om han hade vuxit upp i Mellansverige där danmarksromantiken brukar odlas. T.ex. den med "Se på danskarna – de kan sköta det där med spriten". Reflekterande människor som har levt huvuddelen av sitt liv nära Danmark borde väl ändå känna Danmark lite bättre än att odla nattståndna myter.

"Bråkande"?

Så passar han förstås också på tillfället att försöka svärta ner vänstern. Socialistisk Folkeparti, som tillsammans med Radikale Venstre av andra iakttagare har ansetts vara de partier som stått emot främlingsfientligheten buntas nu av Ohlsson samman med Pia Kjærsgårds Dansk folkeparti. De är nämligen båda kritiska till EU. Det är just så grovt och demagogiskt man förväntar sig av Ohlsson.

Och mycket riktigt hamnar Ohlsson i samma enfald som den han ska ta ställning mot. Vi får veta att danskarna ägnar sig åt "bråkande konspirationsteorier". Alltså: när nu danskarna inte så genomgemytliga och toleranta som Ohlsson har föreställt sig så blir de "bråkande". I nästa stadium av brutna illusioner hos svenskar brukar det danska språket liknas vid en halssjukdom, och sen är det fritt fram för ytterligare älskvärdheter.

Ohlsson framträdde i samband med danska valet i ett antal nyhets- sändningar i TV, jag antar som en representant för den här regionen. Det skulle vara en lätnad om man slapp se honom i den rollen.

Lucifer

Den marxistiska tidskriften **Motströms** har kommit med nr 4. Det är på 148 sidor, kostar 110 kr och behandlar globaliseringen ur olika aspekter, där man vill profilera sej mot "nationalistiska utgångspunkter" till förmån för socialistiska. Daniel Ankarloo, 046-135834, vet mer.

Sockel åt Chillida m.fl. angelägna frågor

Moskvas berömda kammarorkester var på världsturné nu i höst. I många metropoler samlade den en publik på över tusen personer som ofta hade slagits om biljetterna. När virtuoserna (tack vare personliga kontakter) uppträdde i universitetsaulan i Lund kom det cirka sjutti åhörare.

Exemplet drogs av den kommunala kultur nämndens ordförande Gösta-John Bredberg (fp) på den debatt som Konsthallens vänförening i söndags ordnade mellan honom och konstkritikern Pontus Kyander, en debatt som samlade större publik än musikmästarna från Moskva. Exempel på vad? På att lundapubliken är svårflörtad och att det inte är lätt för Lunds kommunala kulturpolitiker att vara alla till lags.

Ett snävt perspektiv

Bakgrunden till debatten var, som det påmindes om, det våldsamma angrepp på kulturen och kulturpolitiken i Lund som Kyander för snart ett år sen formulerade i Sydsvenskan, då magnoliorna och domkyrkan sågades jäms med universitetsgräsmattan respektive grundstenarna, det vill säga att den lokala kulturen utdömdes som traditionell och självbelåten. En annan tänkbar bakgrund som finkänsligt nog inte berördes var Kyanders gästspel som utställningsarrangör på Konsthallen som ledde till ett kostnadsöverdrag nästan i Ernst Malmstens klass.

I talarstolen upprepade Kyander mest vad han tidigare skrivit. Hans perspektiv på kulturen var snävt, nu som då. Mest handlade det om hans eget fack, bildkonsten, med små utflykter till musik och teater. Det vore bättre att lägga ner Konsthallen än att köra den på dagens sparläga, menade han, och sörjde vidare de nedlagda kvalificerade gallerierna. Som konstkritiker hade han i princip inget att göra i Lund. Det är mest Malmö som gäller numera.

Hans recept för bättring: mer pengar, yngre, mer engagerade och långsiktigt tänkande kulturpolitiker. (Apropå ungdom: de åhörare som inte bevisade debatten å tjänstens vägnar kunde räknas på ena handens tumme. Jag tvivlar f.ö. personligen på ungdomen.)

En smula materialism

Bredberg var bredare i sitt anslag och därtill en smula materialistisk. Han påpekade att Malmökulturen fick 116 miljoner om året i statsanslag medan Lund bara fick några miljoner som heller inte gick till kulturen i allmänhet utan till Kulturen, det vill säga museet med dess nationellt angelägna verksamhet. Ur Region Skånes lika stora kulturpåse får Lund inget, enligt Bredberg. När Malmö engagerade Ronny Danielsson till att sätta upp "En midsommarmattsdröm" fick han 4 miljoner att arbeta med. Närr han nu ska komma till Lund finns

det tills vidare inga pengar alls. Lund och Malmö spelar inte i samma division.

Ändå tillät Bredberg sej att ha inte helt billiga visioner. Främst då ett kulturhus i kvarteret Galten söder om Mårtenstorget. Parkeringsdäck och kontor skulle visserligen bidra till ekonomin men det kommer inte att räcka långt. Bredberg nämnde i sammanhanget det dunkerska kulturhuset i Helsingborg (som snart öppnas). Räknar han männe med motsvarande sponsoringar i Lund – crafoordska, rausingiska?

(När Bredberg ändå var in på det materiella kunde han förresten ha nämnt en bidragande omständighet bakom konstgalleriernas försvinnande från Lund, något som påtalades när döden härjades som värst, nämligen de råa fastighetsmarknadskrafterna.)

Men varför drömma om nya lokaler när man inte har råd att fylla de befintliga med vettigt innehåll, invände Kyander. Jo, menade ett senare inlägg från publiken, lokalerna i Lund är gamla och håller inte måttet. Stadsteaterns scen är trång, universitetsaulan har otillräcklig akustik, i domkyrkan ser inte publiken artisterna. Därför finns det artister som inte vill uppträda i Lund.

Form och innehåll

Här föll referenten i tankar: det låg nog en del i båda ståndpunkterna. Listan över underutnyttjade lokaler kan fyllas på med stadshallen, Lilla Teatern (fantastiskt läge men tydligen slumrande verksamhet, märker inte kulturförvaltningen några våningar upp i huset något?) och Folkparken. Men visst, stadsteatern är undermålig och det gäller inte bara scenen utan också publikutrymmena – folk går inte på teatern bara för pjäsens skull och det är inte roligt att mingla i en fönsterlös foajé med knappa tre meters takhöjd. Konsertsalen i stadshallen är bra på flera sätt men för liten för en växande stad på hundratusen invånare.

Samtidigt planerar universitetet att bygga en stor konferensanläggning uppe vid Allhelgona kyrkogata, tydligen också med förhoppningar på ovanstående donatorer. En samordning av planerna vore självklara men om universitetets roll i det lokala kulturlivet sades märkvärdigt lite. Annars handlar det inte bara om hus utan om kulturens innehåll. Hur utnyttjas studentlivets vitalitet och specifika kulturformer? Varför medverkar inte kommunen till att göra stundetkarnevalerna och deras tåg till manifesta-

tioner av hela befolkningen och tillika kulturella happenings? Idén är inte referentens, den formulerades en gång av Per Gahrton.

Ännu närmare till hands ligger att utnyttja Bredbergs fina uppfinning Kulturnatten. Om den sa han att var glad över att korvförsäljningen hade reducerats. Jodå, i år stod det bilar i stället för matstånd på Mårtenstorget, och på gatorna gick hungriga besökare för vilka inte krogarna var något alternativ. Fisförnåma Lund, som en annan VB-skribent har kommenterat förhållandet.

För att travestera Marx

Fast Kulturnattsbesökarna har inte varit så många de senaste åren, och varken Bredberg eller Kyander tycktes inse vilken förlust detta är. Själv tror jag att botemedlet är rätt så enkelt, väsentligen en programlägningsfråga. Varför inte lägga Lund Music Festival, som tydligen ska bli ett återkommande evenemang, med tyngdpunkt på just Kulturnatten?

Själv spelar jag i en (vänster)blåsorkester, och vi hade även i år äran att kulturchefen kom till vår föreställning. Jag skulle vilja travestera Groucho Marx och säga, att det inte är mycket bevänt med en kulturnatt där jag och de andra amatörerna i Röda Kapellet är en av huvudattraktionerna. En publikröst berörde detta i ett större sammanhang. Bredberg vittnade inledningsvis om hur rörande enigapolitikerna i Kultur (och fritids-)nämnden hade varit att prioritera Kulturskolan. Bra, sa publikrösten, men det räcker inte med pojklag, man måste ha A-lag också. Ett problem med Lund är nog att det inte har mycket till A-lag utom det vid Mårtenstorget, och jag tänker då inte på Konsthallen.

Det frånvarande ordet

Cirka två tredjedelar av kommunens kulturbudget går till stadsbiblioteket. Det stället känner Kyander tydligen inte till, eftersom han påstod att Konsthallen var den enda kommunala kulturinstitutionen. Annars är det väl vare sig bilderna eller musiken som i ett längre perspektiv är Lunds stora bidrag till den nationella kulturen utan orden och deras medier och bas: författarna, förlagen, tidskrifterna, biblioteken. Där om sades inte ett ord.

Inte heller berördes arkitekturen trots dess stolta lokala traditioner från Donatus till bland annat Klas Anshelm i vars berömda hus vi satt. Just nu byggs och planeras det mer än på mycket länge och järnvägens nya entrébyggnad åt väster är en liten pärla, men hur blir det i övrigt?

Om den offentliga utsmyckningen sa Kyander att den kunde vitaliseras om kulturpolitikerna/upp-

dragsgivarna sökte sej till en yngre generation än sin egen. Ack ja. En dam i publiken återopade gammal bekantskap med Philip Sandblom och föreslog frejdigt att Stortorgsskulpturen skulle förses med sockel och spotlight. Nog emot både Sandbloms och Eduardo Chillidas intentioner, men när ska galna idéer kunna ventileras om inte på en kulturdebatt?

Själv berättade Bredberg att han hade föreslagit partikollegan Jörgensen i Tekniska nämnden, som handhar p-platserna på Mårtenstorget, att toppa avgifterna där med en femma som skulle gå just till Konsthallen. Jörgensen hade faktiskt inte sagt nej men så hade det stupat på nånting i kommunallagen. Fast kommunala p-bolaget har sponsrat "Vattnets katedral" på Västra stationstorget.

Attraktivt men svårt

Om ett år pensioneras kulturchefen Gunnar Haag. Det är säkert många som tänker konkurrera om den attraktiva befattningen. Attraktivt därför att Lund är en ekonomiskt vital stad med ett gynnsamt geografiskt läge. Attraktivt säkert också genom dess utmaning: här finns obestridligen en potential i form av en välutbildad och tämligen köpstark befolkning. Den befolkningen gäller det att uppfostra så att begriper sitt eget bästa när världsstjärnorna från Moskva kommer på besök, och så måste den fås att känna stolthet över sin stad och dess kulturliv. Men att bryta den negativismen blir sannernligen inte lätt.

Bakom kulturchefen och hans medhjälpare står ett antal fritidspolitiker. De har det heller inte lätt trots att uppdragen har sina attraktioner. Allmänt råder politikerförakt, och kulturutövare är i regel verbala personer som lätt kommer ut med sitt personliga eller skrämsiga eller allmängiltiga missnöje – titta bara på Kyander. Att det inte har hänt mer under de senaste åren då den erkända idésprutan Gösta-John Bredberg varit ordförande i nämnden tyder på att personlighetens roll är begränsad i kulturpolitiken.

Låt oss därför fortsätta att diskutera de styrande strukturerna samtidigt med de frihetsgrader som ändå finns. Och låt oss utforska om det ändå inte finns någon kulturpolitisk skillnad mellan vänster och höger. I den sistnämnda frågan är väl Veckobladet ett lämpligt debattforum.

Gunnar Sandin, 61

PS För övrigt anser jag att Kultur- och fritidsnämnden bör delas. Det skulle bägge sektorerna tjäna på. Jag har det bestämda intrycket att motsvarande erfarenhet har gjorts på andra håll.

VECKOBLADET Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Prenumerationsavgiften 200:-/år insättes på postgiro 1 74 59-9. Ansv. utgivare:Gunnar Stensson. Sättning och lay-out VB-red. på Vänsterpartiet, Svartbrödersg. 3. måndagar efter kl 19. Tel 046-13 82 13, e-post se redaktionsrutan nedan. Redaktionen förbehåller sig rätten att korta i insänt material.Tryck: KFS AB, Lund. Adressbyte: sänd e-post, el. använd postens adressändringskort.

Begränsad eftersändning. Vid definitiv adressändring sänds tidningen i retur till Veckobladet.

Vänsterpartiet och Afghanistan

Några tankar kring konsten att göra sig osynlig

Bomberna faller fortfarande över Afghanistan; oskyldig civilbefolkning dödas och lemlästas. Göran Persson myser, och media håller på att tappa intresset. Vad gör Vänsterpartiet?

Det började ganska bra. Gudrun Schyman protesterade med kraft. Ali Esbati skickade e-mail, och sedan tog lokalavdelningarna över. En första manifestation avhölls i Lund redan den 11 oktober. I Malmö bildades raskt en paraplyorganisation med tyngdpunkt i Vänsterpartiet och KPML(r). I Lund hade man svårare för ekumeniken: V avhöll sina möten mot bombningarna på Mårtenstorget, r-arna sina på Stortorget. Skillnaden var framförallt den, att V-mötena snart dog ut, medan r-arna envist ställt upp varje lördag.

Men så nu i lördags var det dags igen för stor samling mot kriget, stödd av det mesta mellan Grön ungdom och RKU.

Vänsterpartiet och Ung vänster stod naturligtvis bland undertecknarna. Värdet var vackert, stan var full av folk, och det blev en riktigt hyggelig demonstration – jag räknade (grovt) till drygt 200 deltagare.

De vanliga Gröna ungdomarna var där, liksom de vanliga RKU-arna, SAC representerades av diverse svartklädd (men påtagligt omaskerad) ungdom. Alla var de där – utom Vänsterpartiet och Ung Vänster. UV lär ha mer än 400 medlemmar i Lund, V uppskattningsvis mellan 150 och 200. Jag medger gärna: jag känner inte alla. Men jag tror mig nog vid det här laget till utseendet kunna identifiera så mycket som ett hundratal ur de båda organisationerna. Jag såg fyra, däribland Sara Mohammadi som talade (bra) för Ung Vänster. Visst, jag kan ha missat några i folkmassan, men ändå!

Mig veterligen har inte frågan om USA:s bombningar i Afghanistan varit det minsta kontroversiella inom V eller UV. Lundalinjens mesvästanter, medlemmar från den lagom mitten, extremistiska unglennister – alla verkar, för en gångs skull, ha varit överens. Så vi satte våra namn bland mötesarrangörerna, men hur gick det

sedan? Var var ni i lördags, Anders, David, Gunnar, Göran, Martin, Niklas, Nita, Sten, och alla ni andra? Några av er hade säkert laga förfall, någon kanske trots allt var där, men vad gjorde ni andra? Var det julhandeln som tog er tid? Kolonistugan? Soffan? TV:n? Eller vad?

Partiet har länge debatterat avvägningen mellan parlamentariskt och utoparlamentariskt arbete. Om man skall döma av lördagens demonstration, har företrädarna för den förstnämnda linjen i realiteten vunnit en jordskredsseger.

Men det är ingen seger för partiet. Socialdemokratien lär länge ha varit ett stinkande lik. Det må vara hur det vill med den saken, men Vänstern är uppenbart gravt förpuppade.

Örjan Wikander

Minsta möjliga anständighet

Till Veckobladet nummer 34 inkom Gunnar Sandin med ett referat av partidistriktets höstkonferens. Hans artikel avslögs av den dåvarande redaktionen, vari bl.a. Robert Nilsson ingick. Detta motiverades utförligt i samma tidning. I ett personligt brev har Sandin dock begärt ytterligare motivering, vilket han givetvis också ska få.

För att inte förvirra läsekretsen ska det först sägas något om de invecklade redaktions- och ansvarsförhållanden som råder kring Veckobladet. Till partiets lokalavdelning är Veckobladet fristående. Det är dock Vänsterpartiet i Lund som är Veckobladets ägare i den betydelse som tryckfrihetsförordningen stadgar. Det är alltså Vänsterpartiet som utser ansvarig utgivare (se TF 5 kap § 2 o 4). Det innebär att Gunnar Stensson icke är att betrakta som ansvarig utgivare för Veckobladet. Tidningen sammanställs i partiets lokaler, redigeras på partiets datorer, och distribueras av lokalavdelningens personal. Vidare är tidningen i allmänhet förknippad med Vänsterpartiets lokalavdelning i Lund.

Vad gäller tidningens redaktion, består denna av frivilliga som inte blir utsedda av någon högre instans eller svarar inför någon sådan. Varje redaktör står fri att pussla ihop sitt nummer efter eget huvud. Detta förfarande kommer ofta i motsättning till tidningens särskilda position gentemot partiet, och lyfter en problemställning om gränserna för den enskilda redaktörens frihet (och ansvar). Motivet för avslaget av Sandins artikel var sålunda undertecknat med "Redaktionen", som ska förstås som en förenkling

av "majoriteten av redaktörerna som handlar i linje med minsta möjliga anständighet".

Efter att ha utrett detta kan vi istället nära oss det som har relevans för debatten, nämligen Sandins systematiska och personliga provokationer av enskilda personer. När en person använder sig av sin kontroll över ett medium för att på ett organiserat sätt med utsträckning i tiden markera emot vissa meningsmotståndare samt gör detta på ett personligt och inte på ett politiskt plan, måste vi tala om kamratförtryck. Sådan har ingen plats i en tidning som vill kalla sig progressiv, är en del av en öppen och kamratlig vänster samt sammankopplad med Vänsterpartiet. Vi står fast vid vad som klargjordes i nummer 34 och tänker i fortsättningen motverka att artiklar med personpåhopp publiceras i Veckobladet.

Robert Nilsson

Rune Liljekvist

Två av Veckobladets tre redaktörer

Replik

I VB 34 stod följande notis:

Gunnar Sandin inkom också till detta nummer av Veckobladet med en artikel som fortsätter (och intensifierar) hans fortsatta mobbingkampanj. Veckobladets redaktion kommer i fortsättningen inte att publicera artiklar med den sortens personangrepp. Sakliga debattartiklar tas givetvis tacksamt emot också i fortsättningen.

Redaktionen

Detta föranledde mej att skicka följande brev till numrets redaktör Robert Nilsson, med kopia för kännedom till Rune Liljekvist:

I VB nr 34 står det "Veckobladets redaktion kommer i fortsättningen inte att publicera artiklar med den sortens personangrepp." Notisen är undertecknad "Redaktionen".

Jag är redaktör för VB nr 36 och publicerar då vad jag vill som inte ansvariga utgivaren har invändningar mot, i enlighet med det polemiska arvet från bl.a. Karl Marx och V.I. Lenin. Det finns ingen "Redaktion" som står över de enskilda redaktörerna. Därför vill jag att du i det numret klargör att notisen var en personlig meningsyttring från dej (och Alexander Björling?) I annat fall kommer jag att som du publicera min polemiska artikel under sign. "Redaktionen". Det kunde på sitt sätt vara nöjsamt men skulle säkert förvirra läsarna. Så jag ser fram mot din korrigerings.

Kamratligen

Gunnar Sandin

Kära redaktörskollegor!

Hur kan ni läsa så illa innantill? Inte har jag bett om någon motivering för varför mitt bidrag inte kom in. Eller läser ni ut något annat av mitt här återgivna brev?

Vad jag reagerade på var dels löftet/hotet "Veckobladets redaktion kommer i fortsättningen" etc. som jag menade att det inte fanns täckning för, dels att detta undertecknades med "Redaktionen". Jag uppfattar att ni nu använder verbet "motverka" som en mildring av det tidigare "Veckobladets redaktion kommer... inte att publicera". Tack för det.

Vad ansvarig utgivare beträffar minns jag bestämt att det var Rune som värvade Gunnar Stensson när Monica Bondeson slutade. Nu har du tydligen kommit på andra tankar: Gunnar Stensson är inte utsedd av v-styrelsen, alltså har VB ingen ansvarig utgivare. Men det måste tidningen ha enligt lag! Därför måste styrelsen skyndsamt utse en. Enligt fast praxis i svensk press ingriper ansvarig utgivare när det skrivna är av den arten att strider mot lagen eller skulle riskera att fällas av PO. Jag tror inte att mina små anmärkningar om t.ex. Daniel Sestrajcic klarar det kriteriet.

Sen tog Rune, som gjorde nästa nummer, mitt refuserade bidrag som varit undertecknat med mitt namn, behöll, strök, la till och satte en ny signatur, samt meddelade mej, i efterhand. Det var så okonventionellt gjort att jag blev enbart road.

Vänligen, er kollega

Gunnar Sandin

MÖTE MÖTE

KOMMUNALPOLITIK

Må 3.12 kl. 19.00. Sedvanliga beredningar.

RÖDA KAPELLET Lö. 1.12 spel på Palestinamöte i Landskrona: nr 187, 188 och 384. Samling för snabbrep i Folkets hus kl. 14, spel 14.30. Lämpligt tag 13.23 från Lund C.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Sten Henriksson och Gunnar Sandin. Nästa redaktör Robert Nilsson.

Manus sänds per post till: Veckobladet, Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Måndag e. 17 till fax 046-123123.

Manus mottas gärna på epost, vp@lund.mail.telia.com eller 3,5" diskett.Obs! (rtf-format)

Telefon till redaktörerna:

Rune Liljekvist 046-211 50 69
Robert Nilsson 046-12 61 85
Gunnar Sandin 046-13 58 99

Vid utebliven tidning ring:
Cecilia Wadenbäck 046-13 82 13.